

Przedmiotowy system oceniania
z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości
w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im W.S. Reymonta w Rawie Mazowieckiej

I. Cel przedmiotowego systemu oceniania

Przedmiotowy system oceniania ma na celu:

1. poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w nauce;
2. pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
3. motywowaniu ucznia do dalszych postępów w nauce;
4. dostarczaniu nauczycielowi, rodzicom (opiekunom prawnym) informacji o postępach, trudnościach, uzdolnieniach ucznia;
5. uświadomienie uczniom braków w zakresie wiedzy oraz wdrażanie do samokontroli.

II. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie

1. Wiedza

- znajomość pojęć, wiadomości i zagadnień i dotyczących przewidzianych w programie
- nauczania na lekcjach
- zrozumienie i zapamiętywanie wiadomości zdobytych podczas lekcji i nauki własnej;
- uporządkowanie i streszczenie wiadomości, zilustrowanie i wyjaśnienie na odpowiednich

przykładach.

2. Umiejętności

- posługiwanie się wiadomościami według podanych wzorów;
- prawidłowa interpretacja i samodzielne rozwiązywanie problemów związanych z przedmiotem;
- prawidłowe sytuowanie wydarzeń w czasie i przestrzeni;
- praca z różnego rodzaju źródłami (źródła pisane, ikonograficzne, statystyczne i kartograficzne;
- łączenie historii Polski z powszechną, integracja wiedzy z różnych źródeł
- prawidłowa analiza, wnioskowanie i dostrzeganie związków między teorią, a praktyką i stosowanie w rozwiązywaniu zadań;
- formułowanie problemów, planu działania, przewidywanie i prezentowanie ich na własny

- sposób;
- poprawne korzystanie z pomocy dydaktycznych (podręczniki, plansze, rysunki, schematy);
- wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktyce;

3. Postawy

- samodzielność i aktywność na lekcji;
- pozytywne nastawienie i zainteresowanie przedmiotem, udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych
- praca w zespole;
- obecność i przygotowanie do lekcji;
- prowadzenie zeszytu i wykonywanie zadań;

III. Metody i formy sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia

- odpowiedzi ustne,
- pisemne sprawdziany, testy
- kartkówki
- aktywność ucznia – zaangażowanie ucznia, wiedza merytoryczna, sprawność operowania
- językiem stosownym do zawodu,
- forma pracy twórczej na lekcji – prace grupowe, projekty, miniprojekty,
- formy pracy twórczej w domu – zadania domowe, prace dodatkowe, referaty,
- prezentacje przygotowane w domu i przedstawiane na lekcji lub sprawdzane przez nauczyciela,
- udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- prace nieobowiązkowe, nadprogramowe,

IV. Kryteria oceny wiedzy, umiejętności i aktywności ucznia:

Oceny ustalane są w stopniach szkolnych w skali od 1 do 6, zgodnie z opisem wymagań edukacyjnych

wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania.

Stosowana skala ocen:

- celujący (6)
- bardzo dobry (5)
- dobry (4)
- dostateczny (3)
- dopuszczający (2)
- niedostateczny (1)

Przy ocenie prac pisemnych (sprawdziany całogodzinne, próbne egzaminy, testy) stosuje się progi procentowe poszczególnych ocen:

Progi procentowe Ocena

0 % - 39% niedostateczny

40% - 50 % dopuszczający

51 % - 74 % dostateczny

75 % - 84 % dobry

85 % - 95 % bardzo dobry

96% - 100 % celujący

Przy ocenie krótkich prac pisemnych (kartkówki) stosuje się progi procentowe poszczególnych ocen:

Progi procentowe Ocena

0 % - 49% niedostateczny

50% - 59 % dopuszczający

60 % - 79 % dostateczny

80 % - 94 % dobry

95 % - 100% bardzo dobry

Formy aktywności i ich waga :

Praca klasowa – waga 4

Kartkówka, test, odpowiedź ustna, – waga 3

Aktywność, praca na lekcji– waga 1

Praca domowa – waga 1

Praca dodatkowa - waga 2

Konkursy - waga 1

Elementy oceny wypowiedzi ustnej:

- samodzielność odpowiedzi
- merytoryczność odpowiedzi
- argumentowanie, uzasadnienie

- stosowanie właściwej terminologii historycznej
- wykazywanie się stosownymi umiejętnościami – np. korzystania z mapy
- umiejętność formułowania myśli, zgodność z tematem

Elementy oceniania prac pisemnych, prezentacji, referatów - bierze się pod uwagę:

- zrozumienie problemu i sposób argumentacji
- samodzielność
- przejrzystość
- umiejętność wyszukiwania potrzebnych informacji
- umiejętność stosowania fachowego słownictwa i terminologii z przedmiotu
- umiejętność pracy z różnego rodzaju źródłami

VI. Ogólne kryteria na poszczególne stopnie (wymagania szczegółowe znajdują się w wymaganiach edukacyjnych dla konkretnych typów szkół i zakresów nauczania)

Ocena celująca:

- Uczeń wykazuje się pełną znajomością wiadomości określonych programem nauczania i terminologii ekonomicznej,
- bezbłędnie dostrzega związki przyczynowo – skutkowe, pracuje ze źródłami
- umie prezentować i uzasadnić własne stanowisko.
- samodzielnie selekcjonuje i interpretuje zjawiska, wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Wobec odmiennych poglądów wykazuje postawę krytyczną.
- samodzielnie poszerza swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i dokonuje integracji wiedzy czerpanej z różnych źródeł.
- z sukcesami bierze udział w olimpiadzie ekonomicznej i innych pokrewnych i konkursach przedmiotowych.
- wykazuje się znajomością literatury ekonomicznej.
- aktywnie uczestniczy w lekcjach, samodzielnie i systematycznie wykonuje pracę domową
- w sposób ciekawy i wyczerpujący przygotowuje i przedstawi na lekcji wybrane zagadnienie ekonomiczne.

Ocena bardzo dobra:

- Uczeń wykazuje się pełną znajomością wiadomości określonych programem nauczania i

terminologii ekonomicznej,

- bezbłędnie dostrzega związki przyczynowo – skutkowe, pracuje ze źródłami, umie prezentować i uzasadnić własne stanowisko.
- wykazuje się umiejętnością analizowania i interpretowania zjawisk ekonomicznych, dokonywaniem ich twórczego oceniania i wnioskowania.
- samodzielnie poszerza swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji i dokonuje integracji wiedzy czerpanej z różnych źródeł.
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- samodzielnie i systematycznie wykonuje pracę domową.

Ocena dobra:

- uczeń opanował większość materiału przewidzianego programem (zna podstawowe i rozszerzające treści programowe).
- umie odtwórczo ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska ekonomiczne.
- dobrze dostrzega związki przyczynowo skutkowe, pracuje ze źródłami.
- sprawnie posługuje się językiem przedmiotu

Przedmiotowy system oceniania z podstaw przedsiębiorczości

- wykazuje się dobrą aktywnością na lekcjach, systematycznie wykonuje prace domowe.

Ocena dostateczna:

- uczeń wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości określonych programem nauczania, ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo – skutkowej.
- wykazuje się umiejętnościami porównań, pracy ze źródłami, czasem przy pomocy nauczyciela.
- w ograniczonym stopniu stosuje terminologię ekonomiczną, zdarzają się stosunkowo nieliczne błędy w rozumieniu i stosowaniu pojęć.
- sporadycznie bierze aktywny udział w lekcjach.
- systematycznie wykonuje pracę domową.

Ocena dopuszczająca:

- uczeń w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości określone programem.
- wykazuje się podstawowymi umiejętnościami: pracy ze źródłami, dokonuje prostych porównań, często przy pomocy nauczyciela,
- w minimalnym stopniu dostrzega związki przyczynowo – skutkowe często przy pomocy nauczyciela.
- wykazuje niewielką znajomość terminologii ekonomicznej.
- nie bierze aktywnego udziału w lekcjach.
- niezbyt systematycznie wykonuje prace domowe.

Ocena niedostateczna:

- Uczeń nie opanował podstawowego materiału rzeczowego, poziom wiedzy uniemożliwia mu kontynuację nauki na wyższym szczeblu lub ukończenie szkoły.
- nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela wykazać się podstawowymi umiejętnościami pracy ze źródłami,
- nie dostrzega związków przyczynowo-skutkowych,
- nie potrafi dokonać nawet prostych porównań.
- nie zna bądź nie rozumie podstawowych pojęć ekonomicznych.
- nie bierze aktywnego udziału w lekcjach.
- nie wykonuje zadań domowych.

Sprawdzanie, ocenianie i przechowywanie wytworów pracy ucznia

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Sprawdzone i ocenione prace pisemne, uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu za prośbą ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna).
2. Nauczyciel przechowuje prace pisemne do końca roku szkolnego.
3. Na prośbę ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić w ciągu tygodnia od dnia wystosowania takiego wniosku.
4. Oceny są uzasadniane w formie informacji ustnej przez nauczycieli prowadzących dane zajęcia edukacyjne.
5. Komentarz nauczyciela powinien zawierać informacje o posiadanej przez ucznia

wiedzy, opanowanych przez niego umiejętnościach, a także o brakach wiedzy i formach ich uzupełnienia.

6. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (opiekunom prawnym).

Dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia

Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonane przez nauczycieli i specjalistów;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

Wystawianie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Najpóźniej na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej.

Podstawą do wystawienia oceny okresowej oraz oceny końcoworocznej jest średnią ważoną

Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę szkolną następująco:

Średnia	Ocena
0 – 1,75	Niedostateczny
1,75 – 2,55	Dopuszczający
2,56 – 3,56	Dostateczny
3,57 – 4,56	Dobry
4,57 – 5,55	Bardzo dobry
5,56 – 6,00	Celujący

----- Zasady zaliczania i poprawiania prac kontrolnych:

- 1) uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy pracy kontrolnej w terminie dwóch tygodni od oddania pracy, w terminie ustalonym przez nauczyciela,
- 2) w przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na poprawie pracy kontrolnej jest on zobowiązany zaliczyć tę pracę w ciągu dwóch tygodni (licząc od momentu pisania pracy przez klasę), w terminie uzgodnionym z nauczycielem;
- 3) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na poprawie pracy kontrolnej jest on zobowiązany zaliczyć ją na najbliższej lekcji;
- 4) w przypadku notorycznego i celowego unikania przez ucznia prac kontrolnych, nauczyciel ma prawo zlecić uczniowi pisanie pracy w terminie wybranym przez nauczyciela, bez porozumienia z uczniem. Jeżeli uczeń nie dostosuje się do podanego terminu otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 5) uczeń może poprawić ocenę roczną na zasadzie opartej w statucie o jedną ocenę wyżej
- 6) uczeń może 2 razy w ciągu półrocza zgłosić nieprzygotowanie w przypadku, gdy nie odrobił pracy domowej bądź nie przygotował się do zajęć; zgłoszenie nieprzygotowania zostaje odnotowane w dzienniku; po wykorzystaniu limitu nieprzygotowań za każdorazowe nieodrobienie pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Podwyższenie ocen klasyfikacyjnych

Klasyfikacyjne oceny śródroczne i roczne muszą być wystawiane z co najmniej trzech ocen cząstkowych. Przewidywaną przez nauczyciela roczną ocenę klasyfikacyjną uczeń może podwyższyć w wyniku sprawdzianu wiadomości i umiejętności z zakresu materiału obejmującego cały rok szkolny dla rocznej oceny klasyfikacyjnej.

- 1) do sprawdzianu wiadomości i umiejętności może przystąpić uczeń który:
  - a) z prac pisemnych uzyskał co najmniej 50% ocen wyższych niż przewidywana;
  - b) ma usprawiedliwione nieobecności, a jego frekwencja nie jest niższa niż 70%;
  - c) jest obecny na wszystkich zapowiedzianych zaliczeniach pisemnych;

- 2) sprawdzian ten odbywa się w terminie ustalonym przez nauczyciela, nie później niż tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- 3) sprawdzian może mieć formę pisemną, ustną oraz praktyczną, decyzję o tym podejmuje nauczyciel;
- 4) przewidywana ocena może być podwyższona o jedną w górę;
- 5) roczna ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalona w tym trybie nie może być niższa niż przewidywana i jest oceną ostateczną, z wyjątkiem §69 pkt 1 oraz § 68 a pkt 1.

Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej szkoła umożliwi uczniowi uzupełnienie braków. Nauczyciel ustala sposób wyrównania braków, np.: przedstawia terminy konsultacji, ustala formę (pisemną/ustną) zaliczania materiału, rozdziela materiał na bloki problemowe i wyznacza terminy zaliczeń poszczególnych partii materiału.